

mer det mig, at det vilde være høit mærkeligt, om man ved et Lovbud vilde fremtvinge en Nedsættelse af Renten; thi det er dog en ganske almindelig Regel, at Betalingen for Laan bl. A. retter sig efter den Sikkerhed, Laanet byder, og der er altsaa ikke den samme Opfordring til at nedsætte Renten for Laan af tvivlsom Bestaaffenhed, som der er for at nedsætte den for Laan, der maa anses for at være af første Klasse; det forekommer mig at være ganske simpelt og ligefremt. Jeg ser altsaa ikke rettere, end at en Bestemelse som den i § 19 er et ligefremt Indgreb i den Ret til at styre Anstaltens Formue, som ved Loven af 1870 er givet Administrationen, og at det er et Indgreb, som der ikke kan siges noget Virkeligt til Forsvar for, ikke engang det, at det vilde være til Fordel for selve disse Laantagere, som repræsentere et Beløb af $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr., idet jeg ikke kan skjønne rettere, end at i alt Fald en ganske rimelig Følge af denne tvungne Rentenedsættelse vil være, at Laanene blive opsagte. Og saa vil jeg nok spørge, om den Laantager, den Eier, der nu sidder med et høit Laan fra Livrenteanstalten uden at byde første Klases Sikkerhed, vil være den danske Lovgivningsmagt taknemlig for, at den har nedsat Renten og derved skaffet ham en Opfyldelse af Kapitalen paa Halsen. Dersom Livrenteanstalten muligvis skulde have set fejl med Hensyn til Sikkerheden, og han virkelig var i Stand til at byde fuld Sikkerhed for et Laan af samme Omfang, vilde han jo i de forløbne 2 Aar med største Vished have skaffet sig denne Prioritet andetskeds, og taftet være den Interesse, som Rigsdagen har vist for, at Nedgangen i Renten, hidrørende fra Konverteringen af Statsgjælden, skulde komme saa mange Laantagere i Landet som muligt til Gode, har han jo endogsaa i disse forløbne 2 Aar kunnet foretage en saadan Ombytning af sin Prioritet saa at sige uden Udgifter sig. Det forekommer mig altsaa at være temmelig klart, at det Faktum, at der endnu kun er et saadant lille Beløb tilbage af Prioritetslaan, givne af Anstalten, som svare $4\frac{1}{2}$ pCt., netop tyder paa en høi Grad af Billighedsfølelse og Humanitet hos Bestyrelsen, som har beholdt disse Laan, og at den ikke fortjener at badles, fordi den ikke frivillig har nedsat Renten af dem; thi ganske vist er en halv pCt. hyderligere Sikkerhed af meget liden Betydning for et enkelt Laan, men for en Gruppe af Laan vil $\frac{1}{2}$ pCt. over det Hele blive en ret anstændig Assurance for de Tab, som denne Gruppe i det Hele kan fremkalde. Spørgsmaalet om de uopfyldelige Laan, hvorunder jo en stor Del Kommunalaaan henhøre, foreligger jo ikke saale-

des, som Lovforslaget nu er affattet, og jeg finder derfor ikke nogen særlig Anledning til at komme ind paa det. Jeg vil endnu kun gjøre en Bemærkning med Hensyn til den sidste Paragraf i Lovforslaget, saaledes som det foreligger her. Jeg er enig med det ærede Medlem for 11te Kred. i, hvad han bemærkede, at naar man en Gang har bestemt sig til under Navn af Bonus at foretage en Tilbagebetaling af mere end fornødent betalt Præmie, saa vil man selvfølgelig, naar Omstændighederne ved næste Opgjørelse ere de samme, komme til det Samme, selv om der ikke var noget Lovbestemt i saa Henseende. Men § 20, saaledes som den er affattet, synes mig i ethvert Tilfælde at være meget uskyldig. Den siger jo nemlig at hver Gang en femaarig Statusopgjørelse udbiiser et udover den fornødne Formue vækkende Overflud, der er større, end det kan anses nødvendigt for Anstaltens Sikkerhed, bliver der før Rigsdagen at fremsætte Forslag til Lov om Udbetaling af Bonus til Interessenterne. Det er altsaa for det Første saaledes, at selve Fremstættelsen af Lovforslaget betinges af, at visse Omstændigheder ere indtrufne, og for det Andet beror Kvantiteten af den Bonus, der skal udbetales, selvfølgelig fuldt ud paa en Undersøgelse af Status i det Hele. Jeg ser altsaa ikke rettere, end at § 20 i Virkeligheden kun udtaler det, som ogsaa uden en saadan Paragraf vilde være en Selvfølge, naar man først en Gang er kommen ind paa — om jeg maa kalde det saaledes — Bonussystemet.

Th. Nielsen: Den ærede Minister læste § 18 i Lov af 18de Juni 1870 saaledes, at naar Eiendomsbestidderne overhovedet fik Laan under $4\frac{1}{2}$ pCt. af Livrenteanstalten, skulde Laanet stadfæstes af Ministeriet (Finantsministeren [Strup]: Det sagde jeg ikke.) Ja, saa er det en Misforstaaelse; thi jeg læser Paragrafen saaledes, at Laan mod Pant i Eiendomme i det Hele kræve Ministeriets Stadfæstelse. Det er kun med Hensyn til Kjøbet af Børsseffekter eller andre Statsobligationer, at Finantsministeriets Godkendelse ikke kræves, naar de indkjøbes til $4\frac{1}{2}$ pCt. eller derover. Altsaa, selv om der toges en Rente af 5 pCt. i Landeindomme, skulle Laanene dog alligevel til Ministeriets Stadfæstelse. Det Punkt, som jeg med den ærede Formands Tilladelse skal oplæse, lyder saaledes: „Et af Bestyrelsens Medlemmer, som af Kongen er udnævnt til Formand, skal i det Mindste een Gang om Ugen sammentalde et Bestyrelsesmøde, i hvilket Beslutning tages om de Sager, som Forretningsføreren ikke har kunnet afgjøre